

Vierhouten, 22 januari 2020.

Advies Beschermd wonen en Maatschappelijk Opvang, mede namens de samenwerkende gemeenten Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet en Elburg.

Aan: Adviesraden sociaal domein van de genoemde gemeenten

Achtergrond van de adviesaanvraag:

Rijk en gemeenten hebben in het kader van het proces verdere door transacties verdere door-decentralisatie, afgesproken tot een gefaseerde invoering van het objectief verdeelmodel voor beschermd wonen. Een en ander betekent dat gemeenten in die periode geleidelijk overstappen van de huidige historische verdeling over centrumgemeenten naar een volledig objectieve verdeling over alle gemeenten, waarbij inwoners een belangrijke rol zullen moeten spelen. Het betreft een doelgroep verschild in levensgeschiedenis, leefsituatie, leeftijd en perspectief. Het gemeenschappelijke zit hem in het gegeven dat het personen betreft die dakloos zijn en/of een (ernstige) psychische kwetsbaarheid kennen en/of licht verstandelijk beperkt zijn. Daarnaast hebben veel van deze personen ook te maken met schuldenproblematiek en/of een verslaving. Zij ervaren vaak amper regie op hun leven en zijn vaak niet in staat om op eigen kracht hun bestaan in te vullen.

Inleiding bij dit regionale advies:

In de regio Noord-Veluwe is ontwikkeling van adequaat beleid noodzakelijk. Alle partijen binnen de Noord -Veluwe, zoals zorgaanbieders, woningcorporaties, GGD, politie, ggz en verzekeraars, dienen afspraken te maken over een samenhangende uitvoering van beschermd wonen in het sociaal domein. Deze transitie vraagt om een cultuuromslag en dit heeft tijd nodig. Per deelnemende gemeente zal er in samenwerking een specifieke aanpak moeten worden ontwikkeld, zeker als er vanuit gegaan wordt dat er regionaal 24-uurs bereikbaarheid zal moeten zijn. Er dient daarbij ook aandacht gegeven te worden aan dakloosheid en de ambulantisering.

Bij het van kracht gaan van deze beleidsregeling zijn de onderstaande belangrijke zaken niet helder vastgesteld:

1. Financiering.
2. Feitelijke financiële verdeling door de deelnemende gemeenten.

3. De onderlinge verbindingen en cohesie tussen de aanpalende sociale domeinen.
4. Preventie bij inkoop en contractueel aangaan van aanbieders met en binnen de duurzame samenwerking van de participerende gemeenten.

Het advies aangaande het te bereiken doel van de regeling is:

Het optimaal organiseren en uitvoeren van 7 belangrijke ambities, te weten:

1. Ontregelen van oude uitgangspunten, ontwikkelen van nieuw gemeenschappelijk aanbod.
2. Preventie en signalering op buurt- wijk- en dorpskern niveau.
3. Ontwikkelen van passende en betaalbare woonplekken.
4. Borgen van kwaliteit en continuïteit van laagdrempelige toegang tot zorgfuncties met ondersteuning aan cliënten.
5. Transformatie en innoveren van onderop coherente kaders creëren vanuit het bestaande aanbod, met daarbij de nadruk op experimenteren van nieuwe arrangementen en bestrijden van stigma's
6. Concrete hulp van ervaringsdeskundigen. Wederkerigheid als basis voor de inclusieve samenleving.
7. Lokaal waar het noodzakelijk blijkt te zijn en regionaal waar het mogelijk is.

Vanuit de gezamenlijke adviesraden wordt er nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de volgende elementen die betrekking hebben op de uitvoering:

In de voorwaardelijke sfeer:

- Kritisch handelen bij opstellen van regels en procedures, in welke mate zij noodzakelijk zijn. Laat regels en de manier waarop er binnen de organisatie mee wordt omgegaan een onderwerp zijn dat regelmatig kan worden bijgesteld. Vermijd daarbij onnodige werkdruk. Uitvoerende medewerkers moeten handelen vanuit het gevoel binnen de kaders te mogen bewegen en zelf beslissingen te nemen.
- Ontwikkel een inzichtelijke klachtenregeling.
- Het creëren van voldoende geschikte en betaalbare woningen met passende begeleiding voor de uitstroom van mensen uit beschermd wonen en de maatschappelijke opvang is een belangrijk en complex vraagstuk voor partijen op lokaal niveau.
- Het is van belang dat juist voor deze kwetsbare groep inwoners die zelfstandig(er) begeleid gaan wonen op basis van hun huurovereenkomst huur(prijs) bescherming van toepassing is en dat zij onder de geldende voorwaarden (o.a. hun inkomensniveau) in aanmerking zullen/blijven voor huurtoeslag.
- Het ontvangen van huurtoeslag kan de betaalbaarheid van zelfstandige woonruimte verbeteren en zelfstandig(er) wonen voor mensen die uitstromen uit beschermd wonen of de maatschappelijke opvang bereikbaar maken. Wanneer mensen die toe zijn aan zelfstandig(er) wonen na een verblijf in de maatschappelijke opvang uitstromen naar geschikte woonruimte waar zij passende begeleiding ontvangen, dan geeft dat ook weer ruimte voor in- en doorstroom in de maatschappelijke opvang.

- Wij vragen hierbij aandacht voor regionale partnerschap tussen gemeentes en aanbieders, iedere vanuit een eigen rol en verantwoordelijkheid. Gevolg daarvan is dat het aantal aanbieders daarom binnen grenzen moet blijven om de kwaliteit van het partnerschap optimaal te maken in het belang van degenen waarvoor men werkt.

In de regierol:

- Realistische en functionele handelen vanuit de bedoeling van het nieuwe beleid, geen processen ontwikkelen die slechts leiden tot bureaucrativering en of onnodige administratie.
- Tijdig aandacht besteden aan het creëren van draagvlak (bewoners pro actief betrekken) in de buurt of wijk waar deze voorzieningen worden ontwikkeld.
- Voorrang voor gestippeld wonen, kleinschalige zorgcomplexen. Niet te geïsoleerd of afgelegen, goede toegankelijkheid, in de buurt van openbaar vervoer, zo veel mogelijk gebruik maken van domotica.

In de uitvoering:

* Nadrukkelijk cliënt participatie bij ontwikkelen en aansturen van zorg.

* Bij de uitvoerende aanbiederorganisaties, dient er meer cohesie en samenwerking te worden afgedwongen, omdat nu in de praktijk helaas moet worden geconstateerd dat er meer concurrentie plaats vindt dan functionele samenwerking.

- Vraaggericht handelen. Vertrouwen geven en betrouwbaar zijn.
- Voldoende aandacht en begeleiding naar arbeid, vrijwilligerswerk en dagbesteding.
- Inzet van PGB blijft belangrijk en maakt dat betrokkenen eigen regie kan behouden bij inkoop van zorg. Hiervoor dienen de aanvraag voor het verkrijgen ervan laagdrempelig en inzichtelijk te blijven.
- Zowel op individueel-lokaal-als regionaal niveau inzetten op het ontwikkelen van relevante netwerken.
- Bewaken dat vrijwilligers/ burens etc. binnen deze netwerken, voldoende ondersteuning ontvangen en niet overbelast raken.
- Financiële hulp en ondersteuning door lokaal particulier initiatief (zoals regionaal Humanitas aanbiedt).
- Eigen verantwoordelijkheid, keuzevrijheid en wederkerigheid zijn vanzelfsprekend.
- Client of zijn vertegenwoordiger houdt mede de regie

In de controle:

- Een duidelijk overzicht en inhoudelijke omschrijving ontwikkelen van de verschillende zorgvormen en financiering daarvan.

Bij de evaluatie:

- Onderzoek na een jaar uitvoering op outcome op de brede toepasbaarheid en onderzoek of de nagestreefde doelstellingen wel of niet zijn bereikt.
- Heeft het beeld gezorgd voor nieuwe elan binnen de samenwerkende gemeenten van de regio Noord-Veluwe.